

Kaplica Matki Boskiej Śnieżnej w Broumowskich Seianach

Muzeum Miejskie - Rtně v Podkrkonoší

Teatr im. Jiráska

Zabytki kultury

- Zamki
- Ruiny
- Zabytki sakralne
- Zabytki wojskowe
- Muzea

TURISTICKÁ OBLAST
KLADSKÉ POMEZÍ

www.kladskepomezi.cz
www.kladskepomezidetem.cz
www.facebook.com/kladskepomezi

Vydavatel: Branka, obecně prospěšná společnost pro rozvoj cestovního ruchu ve spolupráci s informačními centry Kladského pomezí.
Náklad: 5 x 5 000 ks. Foto: archiv Branka, o.p.s. Grafický návrh a tisk: Integraf, s.r.o.

Leták vydaný v rámci projektu „Kladské pomezí-místo pro náš příběh“, který je spolufinancován Evropskou unií z Evropského fondu pro regionální rozvoj – Regionální operační program NUTS II Severovýchod. Registrační číslo CZ.1.13/3.2.00/37.01345

Investice do vaší budoucnosti
Spolufinancováno Evropskou unií
z Evropského fondu pro regionální rozvoj

Szkola Barunki - Česká Skalice (Barunčina škola v České Skalici) - škola, do které v letech 1824 - 1833 chodila Božena Němcová ještě jako mála Barunka Panklová.
• **Oryginálně vyposazena sala klasova i mieszkanie nauczyciela z początku XIX wieku.**

Muzeum Miejskie w Nowym Mieście nad Metują (Městské muzeum v Novém Městě nad Metují) - muzeum z expozicemi poświęconymi historii miasta i przyrody okolic Nowego Miasta, wyposażenie barokowej apteki, kolekcja zegarków na rękę, budzików i zegarów czeskiej marki PRIM i in.
• **Do najciekawszych eksponatów należą pierwszy czeskosłowacki zegarek na rękę Spartak, specjalny zegarek wojskowy Prim Orlik oraz największy działający zegarek na rękę marki PRIM.**

Galeria Zázvorka w Nowym Mieście nad Metują (Galerie Zázvorka v Novém Městě nad Metují) - ekspozycja dzieł sztuki urodzonych tu artystów oraz miejscowych ważnych postaci.
• **Obok galerii w 1501 roku Jan Černčický z Kácova položyl kameň węgielny pod Nowe Miasto nad Metują.**

Muzeum Regionalne w Nachodzie (Regionální muzeum v Náchodě) - nowoczesna i ciekawa ekspozycja pt. „Historia Nachodu i Ziemi Nachodzkiej”.
• **Przed wszystkim małych turystów zainteresuje z pewnością 25 ludzkich figur naturalnej wielkości.**

Galeria Sztuki w Nachodzie (Galerie výtvarného umění v Náchodě) - galeria z dziełami znanych czeskich i zagranicznych artystów.
• **Galeria znajduje się na terenie byłej ujeżdżalni zamkowej założonej około 1700 roku.**

Muzeum klocków Merkur w Policach nad Metują (Muzeum stavebnice Merkur v Polci nad Metují) - muzeum poświęcone historii i współczesności najbardziej znanych czeskich zabawek, które po raz pierwszy pojawiły się w 1920 r. Ich system metalowych części łączonych śrubkami wykorzystywany jest do dziś w niezmięnionej formie.
• **Pojedyncze eksponaty, jak wykonane z klocków aparat Wichterlego do odśrodkowego odlewania soczewek kontaktowych, największy jeź w klatce i największe stalowe miasto zapisane w Księdze Guinnessa.**

Muzeum modeli papierowych w Policach nad Metują (Muzeum papírových modelů v Polci nad Metují) - drugie pod względem stażu muzeum tego rodzaju na świecie, z ponad 1 000 eksponatów autorstwa modelarzy krajowych i zagranicznych.
• **Dla dzieci jest tu przygotowana pracownia, w której mogą sobie wyciąć i skleić papierowy model, aby następnie zabrać go ze sobą do domu.**

Dom rodzinny Aloisa Jiráska w Hronovie (Rodný domek Aloise Jiráska v Hronově) - drewniany dom zrębowy z XVIII wieku, w którym słynny pisarz spędził dzieciństwo.
• **Za domkiem biją dwa źródła mineralne - Hronovka i Regnerka - koło których ojciec Jiráska wybudował prymitywne „łaźnie”, tzn. studnię i szopę z dwiema wannami, dokąd ludzie chodzili brać uzdrawiające kąpiele.**

Muzeum Jiráska w Hronovie (Jiráskovo muzeum v Hronově) - w budynku Teatru Jiráska mieści się też Muzeum Jiráska. Znajdziemy tu stałą wystawę poświęconą życiu i twórczości wybitnego pisarza i dramaturga Aloisa Jiráska. Ekspozycja upamiętnia także innych twórców - malarza Josefa Čapka i pisarza Egona Hostovského.
• **Zobaczyc można oryginalną kurtynę teatralną autorstwa Antonína Knahla, który założył pierwszy w Hronovie zespół teatralny.**

Domek Bożeny Němcové w Červenym Kostelcu (Domek Boženy Němcové v Červeném Kostelci) - kupiecki dom z kramikiem na parterze, w którym przez pewien czas mieszkała Božena Němcová.
• **Częścią ekspozycji jest też oryginalna lada sklepowa Hülki, której rodzina używała jako komody.**

Muzeum Braci Čapkůw w Malých Svatoňovicach (Muzeum bratří Čapků v Malých Svatoňovicích) - ekspozycja poświęcona życiu i twórczości braci Čapkůw mieści się w domu, w którym mieszkała ich rodzina.
• **Ciekawe eksponaty, jak świadectwo szkolne Karla czy grafiki Josefa.**

Muzeum Miejskie - Rtně w Podkrkonoší (Městské muzeum v Rtni v Podkrkonoší) - unikatowa ekspozycja poświęcona 400 latom wydobywania węgla na terenie Gór Jastrzębich.
• **Unikatowe proporce górnicze z lat 1828 i 1842, mapy kopalni oraz kompletna kolekcja lamp górniczych i urządzeń oddechowych ratowników górniczych.**

Muzeum i Galeria J. W. Mezerovej w Úpících (Muzeum a galerie J. W. Mezerové v Úpici) - stała wystawa obrazów, rysunków i dokumentów urodzonej w Úpících Julii Winterovej-Mezerovej, a także dokumenty rodziny Čapkůw oraz eksponaty z zamku Vížmburk. Oprócz wystawy stałej organizowane są tu regularnie wystawy czasowe.
• **Muzeum mieści się w najstarszym kamiennym budynku miasta wybudowanym w stylu „wiejskiego baroku”.**

TURISTICKÁ OBLAST
KLADSKÉ POMEZÍ

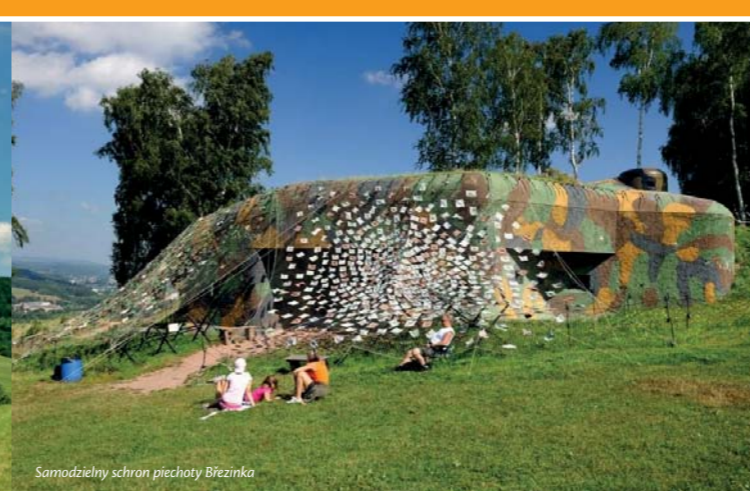
www.kladskepomezi.cz

Zamek w Nowym Mieście nad Metują

Kościół św. Małgorzaty w Sanovie

Samodzielny schron piechoty Březinka

Muzeum modeli papierowych

ZAMKI, PAŁACE I RUINY

Zamek w Nachodzie (Zámek Náchod) - narodowy zabytek kultury z pięcioma dziedzińcami i unikatowymi brukselskimi tapiseriami.

- **Atrakcją dla dzieci są dwa niedźwiedzie Ludwik i Dasza znajdujące się w fosie zamkowej.**

Zamek w Nowym Mieście nad Metują (Zámek Nové Město nad Metují) - narodowy zabytek kultury tworzący wraz z rynkiem jeden kompleks architektoniczny.

- **Zamek zwiedzić można dzięki nowej, interaktywnej trasie zwiedzania „Od strychu po piwnicę”.**

Pałac w Ratibořicach (Zámek Ratibořice) - narodowy zabytek kultury znany przede wszystkim jako letnia siedziba Wilhelminy księżnej Żagańskiej.

- **Zwiedzanie pałacu z postaciami z książki „Babunia” autorstwa Bożeny Němcovej podczas tradycyjnych imprez „Za Babičkou Boženy Němcové do Ratibořic”, w tłumaczeniu „Śladem Babuni Boženy Němcovej do Ratibořic”; i „Adwent w Ratibořicach”.**

Ruiny zamku Vízmburk (Zřícenina hradu Vízmburk) - średniowieczny zamek dosłownie wykopany z ziemi podczas badań archeologicznych.

- **Mocny zamek, którego sąsiedzi ze Śląska i Łużyc tak się bali, że woleli go od właścicieli odkupić i zburzyć.**

ZABYTKI SAKRALNE

Klasztor benedyktynów w Broumovie (Benediktínský klášter v Broumově) - narodowy zabytek kultury z cenną kopią Całunu Turyńskiego i mumią vamberskich mieszczan.

- **Podczas specjalnych programów zwiedzania po obiekcie oprowadza sam młody rozbójnik Lotrando.**

Klasztor i kościół Wniebowzięcia NMP w Policach nad Metują (Klášter a kostel Nanebevzetí Panny Marie v Polci nad Metují) - zabytek kultury z bogato zdobionym wczesnogotyckim portalem o ostrym łuku.

- **Pierwotnie na terenie klasztoru benedyktynów stał drewniany kościółek.**

Drewniana dzwonnica i kościół św. Jana Chrzciela w miejscowości Rtně v Podkrkonoší (Dřevěná zvonice a kostel sv. Jana Křtitele ve Rtni v Podkrkonoší) - obiekt z mierzącą 30 m wysokości dzwonnica, uznawaną za najcenniejszą w Republice Czeskiej.

- **Belki świerkowe zbijane były drewnianymi gwoździemi.**

Broumovska grupa kościołów (Broumovská skupina kostelů) - kościoły wybudowane na terenach należących do klasztoru broumovskiego według projektów Christoph'a Dientzenhofera i jego syna Kiliána Ignaza w Bezděkovie nad Metują, Božanovie, Broumovie, Heřmánkovicach, Otovicach, Ruprechticach, Šonovie, Verněřovicach, Vížňovie i na Hvězdzie w Broumowskich Ścianach (Broumovské stěny).

- **Za plany kościołów Christoph Dientzenhofer dostawał od opata Zinkego 100 złotych rocznie.**

Drewniany kościół NMP w Broumovie (Dřevěný kostel Panny Marie v Broumově) - najstarsza całkowicie drewniana budowla sakralna na terenie Republiki Czeskiej.

- **Przy budowie kościoła nie użyto ani jednego gwoźdźca.**

Pustelnia kongregacji św. Iwana z kościołem pielgrzymkowym w Teplicach nad Metują (Ivanitská poustevna s poutním kostelem v Teplicích nad Metují) - unikat, jedyny na całym świecie zachowany obiekt tego typu.

- **Częścią obiektu jest grobowiec i tajny korytarz.**

Drewniany kościół św. Jana Chrzciela w Slavoňovie (Dřevěný kostel sv. Jana Křtitele ve Slavoňově) - unikatowy drewniany kościół zrębowy z tradycyjnym dachem krytym gontem.

- **„Żywy” kościół, który od budowy w 1553 r. nie przestał pełnić swojej funkcji.**

Kaplica Matki Boskiej Śnieżnej w Broumowskich Ścianach (Kaple Panny Marie Sněžné v Broumovských stěnách) - barokowa kaplica na rzucie pięcioramiennej gwiazdy.

- **W miejscu obecnej kaplicy stał kiedyś pozłacany krzyż ze złotą gwiazdą.**

Kościół św. Mikołaja w Jaroměři (Kostel sv. Mikuláše v Jaroměři) - cenny gotycki kościół z bogatą barokową dekoracją.

- **Ciekawa jest krypta z mumią jaroměřskich mieszczan.**

Miejsce pielgrzymkowe w Małych Svatoňovicach (Poutní místo v Malých Svatoňovicích) - kościół i źródło poświęcone „Siedmi radościom NMP” z niedalekim Sadem Mariackim (Mariánský sad) z siedmioma kapliczkami.

- **O źródleku mówi się, że ma cudowną moc uzdrawiania chorych.**

ZABYTKI WOJSKOWE

Linia umocnień czechosłowackich (Linie československého opevnění) - linia bunkrów z okresu bezpośrednio poprzedzającego II wojnę światową ciągnie się wzdłuż całego Pogranicza Kłodzkiego.

- **Kilka udostępionych schronów piechoty z wyposażeniem z tamtych czasów.**

Muzeum Grupa Warowna Dobrošov (Dělostřelecká tvrz Dobrošov) - narodowy zabytek kultury o powierzchni 20 ha na głębokości 20 – 39 metrów jest częścią linii umocnień czechosłowackich, budowanych w latach 1936–1938 w celu obrony przed nazistowskimi Niemcami.

- **Częścią stałej wystawy jest unikatowa kolekcja miniatur i figurek przedstawiających armię Czechosłowacji w kontekście historycznym.**

Samodzielny schron piechoty Březinka (Pěchotní srub Březinka) - żelbetowa budowla obronna przywrócona do stanu pierwotnego z roku 1938.

- **Z magazynów norweskiego Muzeum Sił Zbrojnych Forsvarsmuseet zostało sprowadzone oryginalne działo przeciwpancerne Skody, vz. 36 sprzężone z ciężkim karabinem maszynowym ZB vz. 37 (typ L1), które w lecie 1938 r. rzeczywiście zostało zainstalowane w Březince.**

Twierdza Josefov (Pevnost Josefov) - miasto-twierdza należy do szczytowych osiągnięć europejskiej architektury fortyfikacyjnej.

- **Zwiedzający sami oświetlają sobie drogę lampą ze świeczką, a część podziemnych korytarzy badają w ciemnościach.**

Pola bitew wojny prusko-austriackiej z 1866 r. (Dějště bojů Prusko-rakouské války 1866) - o krwawych bojach przypomina około stu dobrze zachowanych pomników, nagrobków i krzyży.

- **W trzech bitwach w czerwcu 1866 r. spotkało się ponad 100 000 żołnierzy.**

MUZEJA I GALERIE

Muzeum Ziemi Broumowskiej (Muzeum Broumovska) - muzeum ma siedzibę na I piętrze klasztoru (skrzydło opata). Odwiedzający zapoznać się mogą ze wspaniałą kolekcją przedmiotów artystycznych z okresu gotyku, renesansu i baroku, obejrzeć przykłady broni, szopek świątecznych, tarcz strzeleckich, broumowski strój ludowy, świadectwa kultury ludowej i mieszczańskiej XIX wieku.

- **Stała wystawa znajduje się w sześciu salach zdobionej freskami byłej części reprezentacyjnej domu opata. Część ekspozycji znajduje się w monumentalnej „Kamiennej sali”.**

Pierwsze wojskowo-historyczne muzeum im. M. Frosta w Josefovie (První vojensko-historické muzeum M. Frosta v Josefově) - muzeum z niecodzienną ekspozycją poświęconą historii armii austro-węgierskiej.

- **Muzeum stworzył kolekcjoner Miroslav Frost, który pragnął uczcić pamięć swojego ojca i nazwał muzeum jego imieniem.**

Muzeum Kolejowe i Parowozownia w Jaroměři (Železniční muzeum a výtopna v Jaroměři) - z liczącą sobie ponad sto lat rotundą parowozowni przypomina o czasach, kiedy nad światem kolei unosiła się para.

- **Wyjątkowym eksponatem jest lokomotywa parowa Conrad Vorlauf z roku 1873.**

Muzeum Miejskie w Jaroměři (Městské muzeum v Jaroměři) - muzeum powstałe w 1883 roku mieści się w Domu Handlowym kupca Wenkego, wybudowanym według projektu architekta Josefa Gočára.

- **Josef Wenke przed wybudowaniem domu jeździł po Europie, odwiedzając znane domy handlowe w poszukiwaniu inspiracji.**

Muzeum Magii w Jaroměři (Muzeum Magie v Jaroměři) - muzeum poświęcone jest historii magii od „powstania” czarów i sztuczek, aż po kocownicze trupy magików. Obejrzeć można dokumenty, plakaty i rekwizyty.

- **Obok muzeum znajduje się nowo wybudowany drewniany labirynt, po którym małych zwiedzających oprowadzają postaci z bajek.**

Muzeum Waldemara Matuški w Josefovie (Muzeum Waldemara Matušky v Josefově) - charyzmatycznego piosenkarza upamiętnia unikatowa kolekcja płyt gramofonowych, czasopism i plakatów.

- **Najciekawszymi eksponatami są osobiste rzeczy Matuški, które wypożyczyła muzeum jego żona Olga.**

Muzeum Motocykli i Zabawek w Šestajovicach koło Jaroměře (Muzeum motocyklů a hraček v Šestajovicích u Jaroměře) - unikatowe muzeum, w którym turyści podziwiać mogą ponad 70 czechosłowackich motocykli oraz kolekcję zabawek, wózków i lalek naszych babć.

- **Jednym z wielu wyjątkowych eksponatów jest motocykl JAWA 500 OHC z roku 1980. Dla bezpieczeństwa podczas jazdy po lodzie motocykl ma obie opony okute stalowymi, mierzącymi 30 mm grotami.**

Muzeum Włókiennictwa - Česká Skalice (Muzeum textilu v České Skalici) - jedyne czeskie muzeum specjalizujące się w historii produkcji tekstylnej.

- **Do cennych eksponatów należą fragmenty materiałów koptyjskich, tkaniny z Senegalu i Sudanu oraz świadectwa współpracy artystów z producentami materiałów tekstylnych.**

Muzeum Bożeny Němcovej - Česká Skalice (Muzeum Boženy Němcové v České Skalici) - muzeum z ekspozycją poświęconą życiu i twórczości znanej czeskiej pisarki Bożeny Němcovej.

- **Częścią muzeum jest Sala Daliowa - Jiřínkový sál - gdzie krótko po swoim ślubie Božena Němcová została królową balu.**